

Lumina

Foaie săptămânală



Schimb

On. Red. «Transilvania»

Strada Inceput (str. Șaguna 6)
Septemvrie s'a deschis
scrișilor români din Agnita. Deschider
estei societăți a făcut mijlocul unor

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an Lei 55—
Pe o jumătate de an " 30—
Pentru străinătate " 100—
Pentru America pe un an dolari 2—

== Un număr 1 Leu. ==

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

Sibiiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor: Preotul IOSIF TRIFA.

ANUNȚURI

se primesc la administrația din strada Mitropoliei 45.

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un șir mărunț 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Praznicul școlii românești dela Avrig.

La Avrig a fost prăznuită nu numai amintirea marelui dascăl, Gh. Lazăr, ci la Avrig a fost și praznicul cel mare al școlii românești. Cine a fost Duminecă la Avrig și a văzut mulțimea miilor de dascăli și de elevi strănși din toate unghiurile și din toate școlile țării, acela a văzut cel mai mare praznic ce l-a avut vreodată școala românească. De aceea praznicul dela Avrig este aducător aminte nu numai de amintirea ce trebuie să o păstrăm lui Gh. Lazăr, ci și de datoriile ce le avem pentru școala și cartea românească.

Trebuie înainte de toate să ne dăm seama că această țară încă nu-i cucerită deplin pentru școala și cartea românească. În cuprinsul țării românești sunt pustiiuri întregi unde n'a pătruns încă lumina școlii românești. Cu cartea noi Români stăm înapoi a popoarelor cu cari locuim în țară și până când ei stau înaintea noastră, nu-i bine. Să vă spun o pildă dintr'o mie: Intr'un sat amestecat cu străini, din Bihor, anul trecut administrația noastră a voit să pună un primar de român în fruntea comunei, dar n'a putut căci n'a aflat nici măcar un singur Român care să știe scrie și ceti și așa a rămas tot străinul în fruntea satului.

Duminecă la Avrig, armata miilor de elevi a cântat între altele și marșul: «la arme frați, la arme... să cucerim ce avem de cucerit». Cântecul lor părea că sună așa: «la carte frați Români, la carte, să cucerim această țară și pentru școala și cartea românească».

Gheorghe Lazăr are o statuie la București alături de statuia lui Mihaiu Viteazul. Gh. Lazar e luat în chip cu o carte în mână, iar alături de el, Mihaiu Viteazul ține în mână săcurea ridicată. Multă vreme a stat Mihaiu cu săcurea îndreptată spre Turda și Peșta în semnul că Ardealul trebuie cucerit. Și vremea cuceririi a sosit. Cu arma am cuprins această țară, acum trebuie să o cuprindem și cu cartea, cu școala, cu învățătura. Chipul lui Gheorghe Lazar de lângă Mihaiu Viteazul privește și acum îngândurat peste ținuturile României întregite și suspină când vede marea întunecime de carte și învățatură din mijlocul poporului român. La Avrig și în toate bisericile noastre s'a făcut Duminecă slujbă pentru odihna marelui mort, dar odihna deplină nu va avea marele mort până când poporul nostru nu va însetoșa după mai multă carte, și până când statul și noi cărturarii nu ne vom coborâ cu mai multă școală, carte și lumină în mijlocul poporului.

P. Trifa.

Cum a decurs prăznuirea lui Gheorghe Lazăr la Avrig.

Amintirea împlinirii unui veac dela moartea marelui dascăl, Gh. Lazăr, a fost sărbătorită cu vrednicie de către toată suflarea românească. Sufletul serbărilor însă a fost de bună seamă la Avrig, unde Dumineca trecută s'a adunat o nemăsurată mulțime de oameni, dela trimisul împăratului, până la nenumărații țărani din jurul satului de naștere al marelui dascăl.

De față a fost Prințul Carol, moștenitorul tronului, I. P. S. S. Mitropolitul Ardealului Nicolae, P. S. Lor episcopii Roman Ciorogariu al Orăzii-Mari, Nicolae al Clujului, miniștri Anghelescu, Moșoiu și Cosma, dl Goldiș, președintele «Asociațiunii», profesorii universitari Bogdan-Duică, Bogrea, Lupaș, Ghibu, Matei, mulți profesori secundari, toate școlile din Sibiiu cu profesorii și elevii lor și mulțime de preoți și poporeni din jurul Avrigului.

Satul de naștere al lui Gheorghe Lazăr, curățit și împodobit cu de frumusețe din hărnicia gospodarilor săi, n'a mai văzut atâta lume. O adunare măreață ca aceasta n'a mai fost de curând, decât doar la încoronarea dela Alba-Iulia și la serbările Șaguniene dela Rășinari.

Sf. Liturghie în biserica renovată dela Avrig.

La ciasurile 9 de dimineată toată lumea, câtă a încăput, era adunată în biserica din Avrig pentru a lua parte la slujba dumnezeiască săvârșită de I. P. Sf. mitropolit Nicolae înconjurat de P. S. L. episcopii Roman și Nicolae și de mulțime de preoți. Răspunsurile liturgice au fost date de corul școlii normale «Andrei Șaguna» din Sibiiu, sub conducerea dlui prof. T. Popoviciu.

Parastasul.

După sf. liturghie tot norodul s'a adunat în jurul mormântului marelui dascăl, din curtea bisericii, să ridice rugăciuni fierbinți cătră tronul celui Preafalt, pentru odihna sufletului celui ce și-a închinat toată viața sa — luminării neamului.

Cerul, plin de nouri la început, se înseninase și el, ca să învăliască în și mai multă lumină și măreție marele praznic național.

Cuvântările de pomenire.

După săvârșirea parastasului I. P. S. mitropolit Nicolae deschide seria lungă a cuvântărilor de pomenire, arătând cât de prețioasă a fost apostolia și jertfa marelui sărbătorit, pentru luminarea poporului de dincoace și dincolo de Carpați și astfel pentru pregătirea zilelor mărețe pe cari le trăim noi astăzi. Cu aceeaș căldură și avânt a vorbit A. S. Regală Prințul Carol, moștenitorul tronului, ca și ceilalți cuvântători iscusiți, cari au adus — toți într'un glas — lauda, mulțumita și recunoștința unui neam întreg cătră nemuritorul lui dascăl.

Masa comună.

După parastas domniile mai mari au fost poftite la o masă comună în sala Hotelului Avrig. Cu părere de rău trebuie să amintim faptul că unii din adevărații urmași ai lui Gheorghe Lazăr au lipsit dela masă, nefiind învredniciți de această cinste, de cătră ceice au pus-o la cale. S'a făcut încă odată dovada tristă, că dascălii sunt «predestinați» (ursiți) să tragă numai la jugul muncii cărturărești, fără să li se dea și cinstea de care sunt vrednici măcar câte odată...

Expoziția și parcul Brukenthal.

După amezii publicul a cercetat frumoasa expoziție etnografică (de gospodărie țărănească) aranjată de «Asociațiune», cu priceperea dlui profesor D. Comșa, precum și frumusețile Avrigului între cari de bună seamă cea dintâi este minunatul parc al lui Brukenthal.

Seara oaspeții s'au întors la casele lor cu amintiri frumoase și cu sufletul îmbogățit cu atâtea învățături, pe cari le strecoară în inimă un praznic mare.

Dinu Pajură.

Un apostol și mucenic

— a fost marele dascăl, Gheorghe Lazăr. —

Gheorghe Lazăr a fost la început profesor la Sibiiu, dar din slujba aceasta l-a scos neînțelegerea cu episcopul de atunci și cu cei dela cărma țării. Aruncat din slujbă, Gh. Lazăr cu învățătura lui cea multă putea oricând și ori unde să găsească o slujbă care să-i asigure traiul vieții. Dar Gh. Lazăr n'a plecat pe această cale, ci a plecat pe o cale de apostolie. A trecut Carpații ca să facă o apostolie pentru cartea și viața românească. Ajuns la București, pentru deschiderea unei școlii românești abia a putut găsi o căsuță cu ferestrele și ușile stricate. Gh. Lazăr și-a știut însă încălzi școala și pe școlarii din ea cu căldura și avântul sufletului său. Dar Gh. Lazăr și-a încălzit și lărgit școala nu numai

cu sufletul său și cu jertfa vieții sale căci zi de zi și ceas de ceas a cheltuit și din sănătatea și vîlaga sa, până când la vrăsta de abia 44 de ani a căzut istovit de uriașă muncă ce o începuse.

Gh. Lazăr a pus în slujba unei apostolii toată viața sa sufletească și trupească și deaceia viața lui este o viață de apostol și moartea lui o moarte de mucenic.

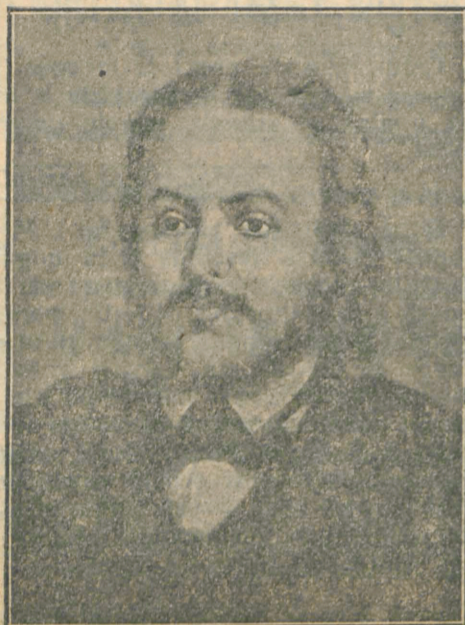
Casa în care a zăcut Gh. Lazăr la București, cuprins de friguri, a fost cumpărată după moartea lui de un prietin al lui și pe locul ei s'a ridicat o tipografie unde se tipăresc cărți. Este și lucrul acesta spre aducere aminte, că la temelia cărții românești stă jertfa de mucenic a lui Gheorghe Lazăr.

DIN VIEȚA ȘI FAPTELE

— marelui dascăl, Gheorghe Lazăr. —

Gheorghe Lazăr s'a născut în comuna Avrig (lângă Sibiu) la anul 1779, din părinți plugari. A învățat mai întâi la Sibiu, apoi s'a dus la școlile din Cluj unde a învățat 8 ani de filosofie, pe urmă s'a dus la Viena unde a învățat teologia și ingineria și a făcut doctoratul cel mai strălucit câștigând el inelul împărătesc ce se da în acele vremuri.

După 19 ani de învățură, s'a întors dela Viena la Sibiu. La Sibiu era tocmai atunci alegerea de episcop și el ar fi fost mai chemat pentru acest loc, dar Românii nu l-au ales pentru că li se părea «că-i prea învățat» pentru treaba asta și n'aveau nici încredere deplină în «neamțul dela Viena» cum li ziceau pe atunci. Gh. Lazăr a rămas ca profesor pentru «candidații la preoție».



Dar la Sibiu, Gh. Lazăr nu s'a putut înțelege cu episcopul Moga, un om cu puțină carte și învățură. Pe lângă această neînțelegere, Gh. Lazăr se puse rău și cu stăpânirea de atunci. El propovăduia frățietate și drepturi pentru poporul său și cu prilejul unei petreceri, s'a apucat și a ridicat paharul în cinstea și amintirea lui Napoleon Bonaparte cel ce împarte dreptate popoarelor.

Silit de aceste neînțelegeri, Gh. Lazăr trecu în anul 1816 în țara românească. Dar mai bine se poate zice că Gh. Lazăr a trecut în țara grecească, ori turcească pentru că pe atunci viața de dincolo de Carpați era cu totul copleșită de Greci și

Turci. Biserica, școala, administrația toate erau grecești. Grec era și Voievodul Țării și mitropolitul țării. În mijlocul acelei vieți copleșite cu totul de străini, Gh. Lazăr ceru voie să deschidă o școală românească, sau mai bine zis să aprindă o lumină românească într-o întunecime de carte și de viață românească.

I-se dădu voie și Gh. Lazăr deschise cea dintâi școală românească lângă altarul unei biserici. La început abia venira vre-o 10 tineri să-l asculte și aceia mai mult aduși de mirarea cum s'ar putea potrive limba românească pentru învățură.

Atunci Gh. Lazăr s'a apucat și deschizându-și larg sufletul său a picurat în sufletul tinerilor mândria după obârșia lor cea romană și după limba lor cea veche și frumoasă. Gheorghe Lazăr a început a învăța «ca și unul ce are putere» precum scrie la evanghelie pentru că picura în sufletul aculțătorilor credință din credința sufletului său și căldură, însuflețire, din căldura și însuflețirea sufletului său.

Ca un apostol, Gh. Lazăr predica învierea limbii românești și vieții românești și zi de zi câștiga tot mai mulți cari credeau în această înviere. După o muncă de ani de zile, însfârșit minunea învierii limbii și vieții românești s'a întâmplat: Gh. Lazăr a putut să «deschidă o «Academie» românească.

Astfel școala lui Gh. Lazăr s'a lătit și odată cu aceasta și sămânța aruncată de el într'un ogor nou a început să incolțească. În anul 1821, din sămânța aruncată de Gh. Lazăr, răsări mișcarea lui Tudor Vladimirescu, care scoase pe Greci din țară și din biserica românească.

În decursul revoluției lui Tudor Vladimirescu, Gh. Lazăr, istovit de uriașa muncă ce o făcuse, se îmbolnăvi de friguri și cum era sărac și fără de bani, rugă pe neamurile lui să-l ducă la Avrig ca să moară în pământul nașterii sale. Dorința i-a fost împlinită și în scurtă vreme după ce sosi la Avrig, cel ce n'a cunoscut liniștea și odihna în viața lui, se mută la odihna veșnică în anul 1823 Septemvrie 17 (în vârstă de abia 44 de ani).

Mai târziu națiunea recunoscătoare i-a ridicat o statuie la București în fața Universității, iar pe piatra mormântului său dela Avrig, un prietin de al lui a scris următoarea strofă plină de adevăr:

«Precum Hristos pe Lazăr din morți a înviat
«Așa și tu România din somn ai deșteptat».

I. T.

Ca un mort al neamului

— a fost îngropat Partenie Cosma. —

Îngroparea marelui bărbat al neamului și bisericii noastre, Partenie Cosma, s'a făcut Joi în 27 Septemvrie cu mare pompă. Guvernul a rânduit să i se facă o îngropăciune națională, adică ca unui mort al neamului, având în vedere marile lui merite.

Dela Călimănești, unde a murit, mortul a fost adus cu trenul până la Sibiu. La gara din Sibiu a fost așteptat de un public numeros în frunte cu tot corpul ofițeresc și delegații tuturor societăților și oficiilor din Sibiu. Din partea guvernului a venit ministrul Moșoiu, iar ministrul Cosma dela Timișoara a luat parte ca o rudenie a mortului (ginere). Dela gară s'a făcut un impunător cortegiu care l-a petrecut până la catedrală pe marele mort.

După amiază la 2 ore s'a făcut slujba îngropăciunii. A slujit mitropolitul Nicolae încunjurat de 8 preoți și 2 diaconi. După slujbă, a vorbit foarte frumos mitropolitul arătând marile merite ale mortului pe toate terenele vieții noastre românești. Îndeosebi, merite neperitoare și-a câștigat mortul ca bărbat al bisericii și școlii noastre pe cari le-a slujit cu credință și muncă o viață întreagă. «Pildă de credință, de

muncă și cinste împreunate cu bunătate și modestie va rămânea totdeauna Partenie Cosma».

Din partea guvernului a vorbit foarte frumos ministrul Moșoiu. Din partea băncii «Albina» a vorbit dl Ioan I. Lăpădatu. Foarte frumos a vorbit din partea «Asociațiunii», președintele Vasile Goldiș, spunând între altele că «la mormântul lui P. Cosma ne aducem încă odată aminte de toate jertfele și durerile trecutului. Împreună cu lancu, Șaguna, Gojdu, P. Cosma a făcut parte din adevărații soldați ai neamului nostru, cari au pregătit ziua cea mare a învierii noastre naționale».

După rugăciunea de deslegare, rostită de mitropolitul Nicolae, cortegiul a plecat spre cimitir unde s'a coborât în liniștea mormântului marele nostru bărbat: Partenie Cosma. În veci pomenirea lui!

Prețul (valuta) banilor a stat în săptămâna trecută așa:

1 dolar american	cu Lei	226—
1 franc francez	„	13'45
1 coroană cehă	„	6'60
1 levă bulgară	„	2'10
1 dinar sârbesc	„	2'40
100 coroane ungurești	„	1'10
100 coroane austriace	„	—32
Mărci nemțești nu cumpără nime.		

Leul se ține la 7'80 centime franceze.

Un lucru de laudă și de bucurie

— meseriașii noștri se strâng în societăți. —

Reuniunea (societatea) meseriașilor români din Sibiu este cunoscută de toată lumea împreună cu toate foloasele și binefacerile ei. Fiecare oraș și orășel din țara noastră ar trebui să aibă o astfel de reuniune care să strângă la un loc sufletul și năzuințele măiestrilor noștri împreună printre străinii orașelor.

Și spre bucuria noastră, pilda celor dela Sibiu începe a prinde. Duminecă în 23 Septemvrie s'a deschis Societatea meseriașilor români din Agnita. Deschiderea acestei societăți s'a făcut în mijlocul unor mari și frumoase serbări. În ajutorul tinerei surori, a alegeat și Reuniunea din Sibiu cu membrii ei. Deschiderea societății s'a făcut cu slujbă religioasă pe care a făcut-o protopopul locului, I. Muntean, încunjurat de 9 preoți din tract. Răspunsurile liturgice le-a dat corul meseriașilor din Sibiu. După slujbă, a urmat sfințirea steagului noii reuniuni.

O mulțime din conducătorii și fruntașii județului s'au pogorât din acest prilej în mijlocul meseriașilor, în frunte cu trimisul ministerului muncii, cu prefectul și sub-prefectul județului, protopopul, preoți și alți fruntași. Nu se poate lauda îndeajuns această apropiere a tagmei cărturarilor noștri de tagma meseriașilor.

După sfințirea steagului a urmat și un preafrumos concert și teatru aranjate de Reuniunea meseriașilor din Sibiu. La serbare a luat parte și mult popor. Toți cari au luat parte la serbarea din Agnita, s'au depărtat încredințați că tagma meseriașilor noștri este pe calea cea bună.

Dumnezeu să le ajute!

Nemții au pierdut și al doilea războiu

— la Berlin au hotărât că se apleacă de pace și plată. —

În săptămâna trecută s'a întâmplat o întorsătură mare în stările dintre Francezi și Nemți. Sfatul ministrilor dela Berlin a hotărât că încetează cu așa-numita «rezistență pasivă» și se dă la înțelegere de pace și de plată cu Francezii.

În ce a stat «rezistența pasivă» a Nemților? A stat în aceea că după ce au ocupat Francezii ținutul Ruhr, Nemții din Germania au trimis vorbă muncitorilor de acolo să nu mai lucreze prin fabricile cuprinse de Francezi, ci să-i boicoteze în tot chipul. «De plată nu fiți îngrijați — le-a trimis vorbă guvernul din Berlin — că vă plătim noi mai departe toată plata ce ați avut-o». Și așa guvernul din Berlin a plătit meru sute și mii de milioane muncitorilor din Ruhr până ce și-a stricat banii de tot. S'a făcut socoata că guvernul german a cheltuit 7 bilioane de Mărci (într'un bilion sunt o mie de milioane) cu «rezistența pasivă» din Ruhr. Între cele 2 mari popoare s'a dat un mare războiu, de data asta nu cu armele, ci pe teren economic și Francezii au bătut a douăoară pe Nemți.

În urma acestei întorsături, ce curs vor lua lucrurile, anumit nu se știe. În Germania sunt stări tulburi. Deoparte, naționaliștii în frunte cu Ludendorff, un fel de «Ungur ce se deșteaptă», nu sunt mulțumiți cu aplecarea de pace a guvernului și amenință că va ocupa Berlinul cu armată. Dar la asta Francezii răspund: «poștește domnule Ludendorff și pleacă la Berlin că și noi vom pleca acolo, da de cumva mai iute facem pacea acolo la Berlin». De altă parte se mișcă și comuniștii (bolșevicii) cari vreau să pescuiască în apele tulburi. Guvernul din Berlin a publicat stateriul în toată țara și a numit 7 generali să țină ordinea în țară.

Ce face Franța? Președintele Franței zice că deocamdată cam stă așa, să bage de seamă ce anume vreau să facă Nemții, că nu prea se încrede în vorba de pace a Neamțului. De altcum Franța și de hamasă face așa, pentru că din ce trece vremea, Germania se tulbură și slăbește și ei tocmai acest lucru îi place.

Evangelhia de Duminecă: „Și șezând învăța pe noroade din corabie“...



«Și a fost când îl îmbulzia pe el poporul să asculte cuvântul lui Dumnezeu, sta Isus lângă iezorul Ghenizaretului. Și a văzut două corăbii stând lângă iezor; iar pescarii ieșind dintr'ânsele, spălau mrejele. Și intrând într'o corabie care era a lui Simon, l-a rugat pe el s'o depărteze puțin dela pământ; și șezând învăța pe noroade din corabie. Iar dacă a încetat a grăi, a zis către Simon: depărtează-o la adânc și aruncați mrejele voastre spre vânare. Și răspunzând Simon, a zis lui: Învățătorule, toată noaptea ostentindu ne, nimic n'am prins, dar după cuvântul tău voi arunca mreaja. Și aceasta făcând, au prins mulțime multă de pești, și se rupea mreaja lor. Și au făcut semn soțiilor sale, cari erau într'altă corabie, ca să vină și să le ajute lor. Și au venit și au umplut amândouă corăbiile, cât se afundau ele. Iar Simon Petru văzând, a căzut la picioarele lui Isus, grăind: ieși dela mine, că om păcătoș sunt Doamne. Că l' prinsese pe el spaimă, și pe toți cei ce erau cu dânsul, pentru vânarea peștilor pe cari prinseseră. Așijderea și pe Iacov și pe Ioan, feciorii lui Zevedei, cari erau soții lui Simon. Și a zis Isus către Simon: nu te teme, de acum vei vâna oameni. Și scoțând amândouă corăbiile la pământ, lăsând toate, au mers după dânsul». (Luca Cap. 5, vers 1—11).

Evangelhia de Duminecă cuprinde multe învățături frumoase și de suflet mântuitoare. Dăm mai jos pe câteva din ele:

Lângă cuvântul lui Dumnezeu.

Evangelhia de Duminecă începe așa de frumos cu vorbele: «și a fost când îl îmbulzia pe Isus poporul ca să asculte cuvântul lui Dumnezeu»... Ce privește frumoasă va fi fost aceea! Parcă-i vedem pe oamenii de atunci cum se îmbulziau care de care să ajungă mai aproape lângă cuvântul lui Dumnezeu. Parcă-i vedem cum umblau din sat în sat și din oraș în oraș să poată auzi cuvântul lui Isus. Și să luăm aminte creștinilor, că învățăturile și cuvintele după cari alergau oamenii în vremea lui Isus se află și azi și sunt și astăzi tot aceleași. Biserica și evangelhia spune tot aceleași cuvinte și este o carte, Biblia, care cuprinde toate cuvintele și toate învățăturile pe cari le a spus și pe cari le-a lăsat Dumnezeu oamenilor. Dar astăzi a slăbit râvna pentru cuvântul lui Dumnezeu. Spusul evangheliei despre vremea când «se îmbulzea poporul să asculte cuvântul lui Dumnezeu» răsună astăzi ca o poveste de demult și răsună ca o muștrare pentru oamenii de azi cari însetează după fel de fel de plăceri, poftă, petreceri, beuturi și alte patimi stricătoare de suflet.

Dragă cetitorule! Eu n'am cuvinte să-ți spun ce putere, ce plăcere, și ce bucurie simțeste și astăzi acela care ascultă

sau cetește regulat și cu stăruință cuvântul lui Dumnezeu din Scripturi. Dacă ai fi lângă mine și-aș vorbi ceasuri întregi despre ce-ți dă ție cuvântul lui Dumnezeu. Ai simțit tu cândva plăcerea și puterea acestui cuvânt? Ai simțit tu cândva un dor, o dorință, o lipsă, o sete după cuvântul lui Dumnezeu? Dacă n'ai simțit lucrul acesta, atunci tu nu mă înțelegi nici pe mine și nu înțelegi nici pe oamenii despre cari evangelhia de Duminecă spune că «se îmbulziau să asculte cuvântul lui Dumnezeu».

Cetitorule! Semnul cel mai bun că ești un creștin adevărat, acesta este: să simțesti o foame a sufletului tău și o sete a sufletului tău care să te plece să afli cuvântul lui Dumnezeu și să-ți sature sufletul cu el. «Precum se pogoară ploaia din cer și nu se mai întoarce înapoi, ci udă pământul și-l face să rodească, tot așa și cuvântul meu, nu se întoarce la mine fără rod, ci va face voia mea» (Isaia 55, 10). Cu această putere se coboară și astăzi cuvântul lui Dumnezeu peste sufletul care-l dorește și însetează după el.

Rămâi, iubite cetitorule, rămâi în toată viața ta lângă cuvântul lui Dumnezeu, ca pământul sub ploaia și căldura cerului de sus. Apropiati-vă oamenilor, apropiați-vă de cuvântul lui Dumnezeu și atunci tot felul vostru de viață vi se va schimba, așa cum s'a schimbat la cei 4 pescari pe cari i-a aflat Isus pescuind. Căci ce ne

spune evangelhia despre cei 4 pescari? Că l-au întâmpinat pe Isus cu plângerea:

«Toată noaptea ne-am ostentit în zadar».

Au prins însă o mulțime de pești când au aruncat mrejele după cuvântul lui Dumnezeu. Așa e și viața noastră, când o trăim fără Hristos și fără învățăturile Lui: o viață perdată și trăită în zadar. Câți oameni ar trebui să suspine zicând: toată viața noastră am trăit-o și am cheltuit-o în plăceri, în poftă și păcate și pentru împărăția lui Dumnezeu n'am strâns nimic. Câți oameni aleargă, freacă, hurducă în toate laturile, dar nimica nu se cunoaște de zoala lor pentru că s'au depărtat de cuvântul lui Dumnezeu. «Rămâneți întru mine, căci fără de mine nu puteți face nimic» a zis Isus. (Ioan 15, 5).

«Și lăsând toate, au mers după dânsul».

Așa ne spune evangelhia despre cei 4 pescari, că au lăsat toate și au plecat după Isus. Asta înseamnă că și nouă nu-i destul numai să ne placă cuvântul lui Dumnezeu, ci trebuie să ne și plece după Isus și poruncile Lui. N'ajunge nimica, iubite cetitorule, apropierea ta de cuvântul lui Dumnezeu dacă nu lași ca acest cuvânt să și lucreze în inima ta, adică să te scoată din starea ta cea păcătoasă și să te plece pe urmele lui Hristos. I. Tălcuitor.

Culegând roadele să culegem și învățături sufletești.



Culegând poamele...

să ne aducem aminte că Scripturile asemănă și viața noastră cu viața pomilor. «După roadele lor îi veți cunoaște de oameni — zicea Isus — căci pomul cel rău nu poate face poame bune, nici pomul cel bun poame rele» (Mateiu 7, 16, 18). Chemarea vieții noastre este aceea ca și a pomului: să rodim roade de fapte bune, căci altcum: «tot pomul ce nu face poame bune, să taie și în foc să aruncă». În acest înțeles predica Ioan Botezătorul: «Iată săcurea stă la rădăcina pomilor, faceți roduri vrednice de pocăință» (Mateiu 3, 9, 10). În acest înțeles zice Ieremia: «Binecuvântat este omul a cărui nădejde este Domnul, căci va fi ca un pom sădit lângă ape care nu se teme de secetă și nu va înceta a face roade» (Ieremia 17, 8).

Cetitorule! Ești tu un pom roditor de fapte bune, sau ești un «pom uscat» și nici grije n'ai că săcurea morții stă la rădăcina pomului vieții tale, să-l taie și în focul iadului să-l arunce??

Via cea neroditoare.

«O vie sădit-am iubitelui meu — zice Domnul — și i-am îngrădit-o și am făcut împrejur șanț și am zidit turn în mijlocul ei și tease am săpat într'ansa... Ce voi face încă viei mele și ce nu i-am făcut?... și pe când am așteptat să facă struguri, a făcut spini... lua-vou gardul ei și va fi de jaf și spre călcare» (Isaia 5, 1—5).

O vie este, dragă cetitorule și viața ta, o vie pe care Domnul o sapă, o câștigă, o îngrește mereu cu darurile și iubirea sa și o stropște mereu cu jertfa sângelui său. Ce n'a făcut și ce nu face Domnul pentru via vieții tale? Și oare arată roadă via vieții tale, sau în loc de roade s'a umplut de spini și scarii păcatelor??

„În ziua aceea, Domnul va scutura roadele“ (Isaia 27, 12).

Da, da, iubite cetitorule, în ziua aceea, adică în ziua judecării, Domnul se va apropia de pomul vieții tale să scuture poamele faptelor bune din el. Oare găsi-va Domnul roade de fapte bune în pomul vieții tale, sau îl va afla încărcat numai de frunze goale, așa cum a aflat Isus pe smochinul cel verde în drumul Damascului?? (Marcu 11, 13).

Smochinul cel neroditor.

Un domn sădise un smochin în grădina sa. După ce l-a grijit 3 ani, văzând că nu face rod, zise: «Iată 3 ani sunt, de când viu căutând rod în acest smochin și nu găsesc...» (Luca 13, 7).

Așa caută Domnul roade și în smochinul vieții tale, cetitorule. Așa așteaptă Domnul an de an să vază ivindu-se roade în pomul vieții tale. Nu cumva smochinul vieții tale a ajuns la 40—50—60 de ani și încă n'arată roduri de fapte bune??

Culegând strugurii...



să ne aducem aminte că una din cele mai frumoase pilde a spus-o Mântuitorul Hristos folosind asemănarea cu vița de vie: «Eu sunt buciul vieții și voi ramurile — a zis Isus — celace rămâne întru mine și Eu întru el, acesta aduce roadă multă, căci

fără de Mine nu puteți face nimic» (Ioan 15, 5). Rămâneți întru mine și eu întru voi. Precum vița nu poate să aducă roadă întru sine singură, de nu va rămânea în buciul, așa nici voi de nu veți rămânea în Mine» (15, 5). «De nu va rămânea cineva întru Mine, se scoate afară și se usucă ca vița și în foc se aruncă» (15, 6).

În această preafrumoasă asemănare se cuprinde tot înțelesul și toată taina vieții noastre de creștini. Un creștin adevărat și roditor de fapte bune poți fi numai atunci și până atunci, până ai o legătură de viață cu Mântuitorul Hristos; până ești legat de El ca și ramurile viei de butucul vieții. Indată ce ți-si stricat această legătură, ești un creștin numai cu numele.

Ești tu cetitorule o astfel de ramură odrăslită din buciul viei lui Hristos, sau ești una ce s'a rupt din buciul vieții și s'a uscat??

Condițiunile puse de ministru

— pentru arândarea pământului neîmpărțit. —

Precum se știe, ministru a dat ordin ca toate rezervele de stat, și moșiile neîmpărțite încă să se dea în arândă sătenilor. Iată câteva din punctele ce sunt puse de ministru în Contractul de arândare ce se face cu plugarii:

1. Pământul se dă în arândă pe 5 ani.
2. Prețul de arândă este 200 kgrame de grâu după fiecare hectar arândat. Vreme nepotrivită, grindina, sau orice alte pacoste și pagube nu împiedică pe ministru să ceară arândă întreagă, fără nici o scădere. (Ce va face plugarul când nu rodește pământul?) Grâul trebuie să fie curat cu cel mult 5 la sută grăunțe străine. Arândă se va plăti la 30 de zile după seceriș. Toate dările de stat și comunale le plătește arândășul.
3. Ministru poate oricând să ia înapoi pământul arândat înainte de a se plini cei 5 ani.
4. Cel puțin a 3-a parte din pământul arendat trebuie sămănat cu grâu, altcum se ia dela arendaș.
5. Drept garanție, arândătorul va depune pentru fiecare hectar de arătură caucie de 200 Lei și după fiecare hectar de fanaț suma de 120 Lei. Timbrele contractului de asemenea le plătește arândășul, adică plugarul.

„Neregulile“ dela Turda.

Milioane și milionari din pâinea Moșilor.

De o vreme încoace, orașului Turda (și județului Turda Arieș) i s'a dus vestea rea în toate părțile. De luni de zile, gazetele tot mereu scriu despre «neregulile» (adecă mai pe românește zis: despre «pungășiile») dela Turda. De multă vreme se tot vorbea că miroase urda dela prefectura din Turda. Guvernul a trimis un slujbaș să cerceteze afacerea și slujbașul (un om energie și cinstit cu numele Goma) a aflat adevărul că de unde nu-i foc nu iese fum. Prefectul județului fiind aflat vinovat, a fost delăturat din slujbă. Se scrie că în Turda s'au aflat «nereguli» de 8 milioane, iar în județ de 15 milioane («Patria»).

Cele mai grase «nereguli» s'au făcut cu pâinea Moșilor care de cele mai multeori s'a oprit pe drum și fabricile jidovilor au schimbat-o în spir (spirit). Un jidov, permisă cu numele Markuș Zsigmond, s'a făcut milionar din o însărcinare ce i s'a dat să cumpere pâine «pentru Moșii cei flămânzi», adecă pentru urmașii eroilor din cuibul lui Iancu și Horia.

De încheere, noi întrebăm unde-i deputatul «Boerică» din Turda care înainte de a se alege deputat tuna și fulgera (prin gazeta «Infrățirea» din Cluj) împotriva celor ce fac pungășiile cu pâinea Moșilor??

Ar în vremea să se facă *lumină deplină* în afacerea «neregulilor» dela Turda. Cei vinovați să fie pedepsiți.

Ieri m'am întâlnit cu o cătană ce stătuse la «arist» o lună de zile pentru că furase o găină. Oare când se vor deschide ușile temnițelor și pentru ceice fură milioane??

Și vinul pe urma grâului?

Printre podgorenii din Vechiul Regat este o vie ferbere și amarăciune din pricina că cumpărătorii de vinuri au legat între ei înțeles tănuit să nu plătească vinul cel nou mai scump decât 60—70 Lei decalitrul (adecă întocmai cum au făcut morile cele mari față de grâul plugarilor). Cu acest preț, podgorenii nu sunt mulțumiți, pentru că acest preț nu acopere cheltuielile cele mari ce le-au avut cu viile.

Față de lucrul acesta, podgorenii din județul Prahova au luat următoarele hotărâri:

1. Vinul din noua recoltă se va vinde după gradul de tărie și prețul nu va fi în nici un caz mai mic ca 9 Lei gradul.

2. Să se intervie la guvern ca podgorenii să li se dea drept să poată și ei exporta vin.

3. În vederea străngerii recoltei, podgorenii să li se dea credituri (bani împrumut) ca să nu fie siliți să-și vândă pe nimica vinul.

4. Să se țină cât mai curând un *congres al tuturor* podgorenii din țară în care congres podgorenii să-și discute toate a lor năcazuri și să ia măsuri pentru îndreptarea lor.

O deputație a țaranilor din Bucovina

— se plânge la București împotriva jidovilor. —

La București a umblat săptămâna trecută o mare deputație a tuturor țaranilor din Bucovina. Fiecare județ și-a ales câțiva delegați, cari apoi s'au înfățișat înaintea primului ministru cu plângerile de mai jos, pe cari cetindu-le și se roșește fața de rușine și de mânie.

Ascultați Românilor, ce spun frații voștri din Bucovina:

Din o moșie de 1300 hectare a jidovului *Rosenberg* din comuna Crasna (județul Storojinet) nu s'au expropriat decât 400 hectare, iar din pădurea de 3450 hectare nu s'a expropriat nimic. Atât pădurea, cât și moșia, jidovul le-a cumpărat în 1920, după ce a trecut din Galiția cu zdrențele în spate și s'a îmbogățit cu «afaceri» în țara noastră.

Țăranii s'au plâns apoi împotriva societății jidovești așa numite «Bucovina». Și anume biserica noastră din Bucovina are mari averi, moșii, păduri. Încă din vremile de pace, jidovii strângându-se în o societate, s'au incubat în aceste averi ca arândători. Societatea jidovilor se ține și acum de un contract rușinos în înțelesul căruia ei plătesc lemnele din pădurile bisericii cu 8 Lei metrul cubic și apoi le dau țaranilor (adecă credincioșilor bisericii, ce rușinel) cu 400 Lei și și așa numai crăci și putregaiu. Țăranii au cerut să se strice acest contract rușinos.

Pe lângă asta, țăranii au mai cerut ceace cer și studenții jidovilor să li-se sloboadă drumul în școlile noastre numai în raport cu numărul lor («numerus clausus»). Pe păreții caselor din București, țăranii din Bucovina au lipit și niște hârtii, prin cari vestesc lumea și pe cei dela cărmuirea țării, că întrucât nu se vor lua măsuri grabnice în afacerea plângerii lor, ei nu vor mai răspunde de cele ce s'ar putea întâmpla prin Bucovina.

Va înțelege oare cărmuirea noastră dela București că păharul răbdării s'a umplut de mult??

Cum umblă târgurile și negoatele.

8 Octomvrie: Bărzava (jud. Arad), Bonțida, Boroșineu (jud. Arad), Ghiriș. 9. Nocih. 10. Dalboșet, Hodod, Reghin. 11. Bruiu, Zorlențul-mare. 12. Almașul mare (jud. Cluj), Brașov, Cehul Silvaniei, Șinea veche. 13. Buza, Gherla, Grădiște, Ighiu, Poiana sărată, Săsciori.

Se va ușura criza (lipsa) de bani? Una din pricinile crizei de bani care ne apasă toată viața noastră economică, este și aceea că statul datorează fabricilor și băncilor din țară cu sute și mii de milioane și statul s'a adevărit de cel mai rău datoras, că nu vrea să plătească. Zice că n'are bani. Acum se aude că statul ar vrea să-și reguleze datoriile ce le are prin țară și să plătească în aceste datorii 3 miliarde. Acești bani i-ar căpăta statul din un împrumut străin (unii șoptesc că din dări) și de se va ținea de cuvânt să-și plătească datoriile cu ei, atunci criza de bani se va mai ușura, slobozindu-se bani mulți în țară.

Prețuri din piața Brașovului. Grâul 480 Lei, Cucuruzul 370 Lei, orzul 350 Lei, ovășul 250 Lei maza metrică. Merele 5—8 Lei, prunele 8 Lei, strugurii 10 Lei kilogramul. Ceapa 3 Lei, varza 3—10 Lei kilogramul. Cartofii 25 Lei ferdela.

Prețuri maxime pe carne la Cluj. Primăria orașului a maximat carnea de vacă cu 16—18 Lei, de porc 38—42 Lei, de vițel 26 Lei, de oaie 16—20 Lei, slănină 64 Lei, unsoarea topită 70 Lei kilogramul. Misarășii nu s'au învoit să taie cu aceste prețuri pentru că ei zic că vitele sunt pe cale a se scumpi și mai mult.

Oastea noastră crește.

On. Redacție! Subscrisul Vă rog a mă primi și pe mine în oastea acelora ce s'au hotărât a se desbăra cu totul și pentru totdeauna de sudalmă și beție, și a mă scrie și pe mine în șirul lor, alăturându-mă cu trup și suflet, precum și cu supunere la toate trei punctele pe cari stă clădită Oastea noastră.

Cacova, la 7 Iulie 1923.

Pavel Pupu,

abonat al foii „Lumina Satelor”.

Stimate Domnule Redactor! Trimit alăturat Hotărârea iscălită și vă rog să mă primiți și pe mine între ostașii cari luptă pentru curățirea vieții lor de păcate.

Booz, la 16 Iulie 1923.

Ioan Hanta, econom.

Domnule Director! Vă rog a mă primi și pe mine în oastea Mântuitorului, ca să știe cu toții ai noștri iubiți frați ostași, că și eu vreau să fiu cu dâșii împreună.

Hotărârea din «Lumina Satelor» am scris-o în fața părintelui nostru sufletesc.

Gheorghe Al. Voinescu,
Com. Lăpușata (jud. Vâlcea).

Fiți bineveniți, iubitorilor în oastea noastră. În mijlocul semenilor voștri, așa să lumineze Hotărârea voastră, ca văzând oamenii faptele voastre cele bune și eșirea voastră din păcatele cele grele, să se aprindă și ei de dorul și dorința de a intra în oastea noastră.

Domnul și Mântuitorul nostru Isus Hristos să vă ajute, să vă întărească și să vă binecuvinteze cu a Lui dar și ajutor!

Dela „Asociațiune”.

A opta zi de înființare de agenturi nouă în despărțământul Sibiului al «Asociațiunii» au petrecut-o trimișii Sibiului în satele Veștem și Șelimbăr. Satul Mohu l-au ocolit, deocamdată, fiindcă e prea apropiat focul, care a pustii atâtea gospodării în comună. Ziua sf. Cruci a fost folosită bine. Dacă în rândul trecut au luat parte, pe lângă dnii: Dr. Gh. Preda, președ., Dr. H.-P.-Petrescu, secr., V. Moșoiu, administ. și un neguțălor de omenie, dl Doboiu, casierul desp., acum i-a întovărășit un director de bancă, dl Nedoviceanu, dir. băncii de Scont, care se pricepe — câte odată — să se îmbrace și într'un Moș Barbă Albă și să dea povețe bătrânești sătenilor, ca să fie arătat mai apoi cu degetul de băieți: știi, domnul ăla, care ne-a dat sfaturi așa de frumoase! Și dl Nedoviceanu nu numai că a dat povețe, ci a scos și punga din chimir și — împreună cu socrul dsale dl Simian, — a dăruit deocamdată, 10,000 de Lei pentru o viitoare casă culturală în Veștem, urmând să mai sporească suma de bani. — În biserica renovată, curățită s'a ținut adunarea, cu mult popor. Păr. Moldovan a recomandat pe oaspeți. Dl Dr. Gh. Preda a vorbit, ca întotdeauna, plin de duh despre «Asociațiune», despre alcoholism, apoi despre ideile comuniste, în satul Șelimbăr a mai atins și primejdia cea mare a boalelor lumești. Dl Nedoviceanu le-a pus la inimă oamenilor puterea însoțirilor, iar în Șelimbăr le-a citit o poezie patriotică, tlmăcindu-o totodată. În sfârșit Dr. H.-P.-Petrescu a citit «Ce mi-a povestit cărja» și «Domnica», două schițe din decursul războiului.

În Șelimbăr s'a ținut adunarea în școală, biserica fiind mică, de lemn. Păr. Vlad ar vrea să-și vadă visul cu ochii: o biserică nouă, încăpătoare.

În amândouă satele s'au împărțit cărțile Asociațiunii și buletine, apoi s'a purces la constituirea câte unei agenturi.

Așa au străbătut până acum 20 membri ai despărțământului Sibiului, primiți pretutindeni cu mare drag, dovadă că râvna de carte e mare în sânul poporului nostru.

Calator.

Cu privire la prețul grâului.

Din mai multe părți ale Ardealului, oamenii ne întreabă de unde ar putea cumpăra grâu mai ieftin și cum cu ce preț. Unii din cetinții noștri, citind articolul: «Dela 20 mii de Lei — până la 80 mii» (publicat în Nrul 37) ne întreabă în ce loc din Basarabia s'a vândut vagonul de grâu și cu 20 mii de Lei.

Răspundem: Grâu mai ieftin ca la noi este în Vechiul Regat. În Basarabia adevărat că încălta și mai ieftin, dar în schimb e prea departe și prea greu de adus. Dar dacă noi am scris la gazetă plângerea plugarilor din Vechiul Regat că li s'a ieftinit grâul, asta nu înseamnă că pe acolo e grâul pe nimica. Fleșerii (negustorii) de grâu de pe aici îmbie vagonul de grâu cu 42 mii de Lei adus gata la gara din Sibiu. Ei spun că îl cumpără cu 40 mii de Lei pe la Caracal și alte locuri. De sine înțeles că pe la Arad și alte locuri mai departe de Vechiul Regat va eși grâul și mai scump ca aici, pentru că până acolo prețul transportului se face mai mare. De grâul cel cu 20 mii de Lei a scris o gazetă din București («Présă») că s'a vândut la vremea treuratului. De bună seamă că acum nici pe acolo nu se mai vinde așa.

Noi sfătuim pe oameni să-și cumpere grâu acum, căci mai târziu se prea poate întâmpla să fie mai scump.

Știrile săptămânei.

Răspândiți «Lumina Satelor». Această gazetă se vinde așa zicând gratuit cu 1 Leu numărul în vreme ce aproape toate gazetele se vând cu 2—3 Lei numărul și cu sute de Lei abonament pe an.

Această jertfă o facem pentruca «Lumina Satelor» să poată intra cu lumina ei în cât mai multe case și suflete. Ajutați munca ce se face la această gazetă prin răspândirea ei. Cine trimite 15 Lei o capătă începând cu numărul acesta până la anul nou; și ce sunt 15 Lei în această scumpete? Vine vremea de iarnă și preoții, învățătorii, secretarii și alți cărturari fac un mare bine poporului dacă comandă gazeta în mai multe exemplare și o desfac Dumineca. Un (1) Leu dă bucurios și al mai sărac om pentru o gazetă ce-i poate fi de mare folos.

Cine răspândește «Lumina Satelor» samănă lumină în popor și ajută Evanghelia Domnului și mântuirea sufletească a omului!

O mare sărbătoare a bisericii noastre la Cluj. Acum Duminecă, în 7 Octombrie, va avea loc la Cluj punerea pietrei fundamentale a Catedralei ortodoxe ce se va clădi pe locul din parcul Teatrului Național. La acest, mare praznic pentru biserica noastră, vor lua parte toți mitropoliții țării noastre, în frunte cu mitropolitul Primat Miron Cristea din București și Mitropolitul Ardealului Dr. Nicolae Bălan, din Sibiu. Odată cu mitropoliții, vor merge la Cluj și cei mai mulți din episcopii noștri ortodocși.

Din partea guvernului va lua parte întreg guvernul, în frunte cu primul-ministru, Ionel Brătianu. Primirea înalților oaspeți se va face Duminecă dimineața în gara Clujului, iar la 11 oare va începe slujba pe locul unde se pune peatra fundamentală. După slujbă va vorbi prim-ministrul țării, mitropolitul nostru, Dr. N. Bălan și alții.

Despre cum a decurs această sărbătoare de mare bucurie pentru biserica noastră ortodoxă, vom scrie în numărul viitor.

Un deputat ce se pogoară cu cărți în popor. Deputatul Nocrichului, I. U. Soricu, cercetându-și alegătorii săi s'a gândit să le ducă și cărți (o de s'ar gândi cât de mulți deputați așa!). În comuna Slămnice a lăsat o bibliotecă școlară cu 500 de cărți, în comunele Ruși, Hamba și Șura-mare de asemeni a lăsat câte o bibliotecă cu 200—300 de cărți.

Poporul a rămas foarte mulțumit cu aceste daruri de lumină și iubirii lor deputat și pe această cale cele mai călduroase mulțumiri.

Prețul vinului. La Odobești s'a vândut vin nou începând dela 65—90 Lei decalitrul (hecto) după calitatea vinului.

Vinul vechiu s'a vândut cu 120 Lei decalitrul, iar strugurii de masă cu 10 Lei kilogramul.

Vrem să știm câte fete de Țidov s'au scris anul acesta la liceul nostru de fete de aici din Sibiu, pentru că romano-catolicii în toamna aceasta n'au vrut să mai primească eleve izraelite și astfel fiicele lui Israel au năvălit în liceul nostru național și ortodox.

De nu se vor lua măsuri, vom ajunge și noi rușinea din Vaslui, unde în liceul de fete al «Societății ortodoxe a femeilor române» sunt 80% fete de Țidov și numai 20% românce. Adecă tot la o sută de eleve, 80 sunt fice de a lui Israel și numai 20 sunt fice de a lui Traian (vezi datele *dovedite* în «Cuv. Stud» Nr. 3).

Rânduială nouă cu exporturile. Un sfat al ministrilor a hotărât că va face o rânduială nouă pentru toate exporturile din țara noastră. Unele mărfuri și negoaje vor fi cu totul oprite la export, altele vor fi libere de tot (fără permisuri) și iarăși altele se vor lăsa slobode pe lângă anumite condițiuni.

Deocamdată a rămas tot rânduielele cele vechi. Și exportul de vite a rămas tot cum a fost.

„Dă-i Doamne noroc în casa cea nouă”. Marele prietin al neamului nostru, generalul francez Berthelot și-a luat în primire casa și moșia ce i-a dat-o recunoștința neamului românesc. Sosirea și primirea generalului s'a făcut cu mare alaiu. În calea sa spre Hațeg a fost întâmpinat de cărturarii noștri, iar în satul Fărcădin, unde a fost «improprietărit», i-a eșit în cale întreg poporul în frunte cu primarul satului, care i-a urat bun sositi. În fața casei, o doamnă i-a întins pe o periniță cheile caselor și apoi generalul a descuiat ușa și a luat în primire lăcașul. Noul stăpân și-a luat apoi în primire gospodăria: via, moara, grajdurile, caii, vitele și tot ce s'a dat unui bun gospodar. Pe urmă s'a dat un ospăț mare pentru mulțimea poporului ce și-a petrecut cu muzică, cântări și jocuri preafrumoase.

A doua zi generalul a plecat la București să se întâlnească cu vechii lui tovarăși de luptă. Întrebat de un gazetar cum i-a plăcut primirea din țara Hațegului, a răspuns că l-a mișcat până la lacrimi dragostea ce i-s'a arătat. «Îndeosebi m'a mișcat foarte mult — a zis generalul — purtarea unei femei bătrâne, care în toată vremea ce-mi luam în seamă casa și moșia, s'a ținut după mine cu vorbele: «Dă-i Doamne noroc în casa cea nouă».

Cu această femeie e vlăvioasă li zicem și noi marelui nostru prietin: la mulți ani!

Un dar de lumină pentru popor. Dl M. C. Ionescu-Fulger, profesor la Școala textilă din Cisnădie-Sibiu a donat bibliotecii școlii primare române din acea comună un număr de 120 volume, cărți literare, în valoare de peste 2000 Lei, pentru desvoltarea gustului de citit printre elevi și părinții lor.

Ce va fi cu ajutorul văduvelor de războiu, măritate? La Societatea I. O. V. din București acum în 9 Octombrie se întrunește un comitet sub presidenția Mitropolitului Primat. Între altele, acest comitet se va ocupa și cu afacerea văduvelor de războiu cari s'au măritat, având să hotărască de mai au drept ori ba aceste văduve să capete ajutorul ce l-au avut.

Prețul bucatelor. La Brăila s'a vândut la 28 Septembrie: orzul cu 340—360 Lei, grâul 360—400 Lei, cucuruzul 370—405 Lei, fasolea 975—1150 Lei, ovăsul 320—345 suta de kilograme (maja metrică).

Un plugar câștigă 100 mii de Lei. La Iași s'a ținut o mare expoziție agricolă la care a luat parte și generalul Berthelot. Din acest prilej, trăgându-se loteria expoziției, săteanul Constantin Potorin a câștigat suma de 100 mii de Lei. Bani i-au fost predați de însuși ministrul agriculturii.

3.200.000.000.000.000.000, numărul acesta se cetește 3200 de trilioane și atâta bani s'au tipărit până acum în țara noastră. Într'un trilion sunt o mie de milioane și ne putem închipui cât amar de bănet va fi pe acolo.

Pentru un dolar, Nemții îmbie 380 milioane de Mărci, dar nime nu se află să le vândă.

Se va aduce o lege nouă cu privire la confesiunile din țară. În viitoarea ședință a sfatului țării se va depune acest plan de lege. Legea cea nouă cuprinde între altele și următoarele:

Nici o confesiune nu poate avea legături cu vre o altă organizație din străinătate, în afară de legăturile sufletesti, adecă nici o confesiune nu poate nici da, nici primi ajutoare bănești dela alt stat.

Numai acele confesiuni vor fi recunoscute de stat, cari au cel puțin 200 de mii de credincioși.

Celce vrea să treacă dintr'o confesiune într'alta, va încunoștiința oficiul stării civile și apoi acela va aviza pe preotul respectiv.

Dacă cel puțin două treimi din membrii unei confesiuni trec la altă confesiune, trece și averea bisericii cu ei, rămânând celor netrecuți numai partea lor, adecă numai a treia parte.

Cu această lege de mare însemnătate, ne vom mai ocupa aici la gazetă.

Agentii strâng unsoare din Ardeal. La Cluj s'au ivit o mulțime de agenți cari îndeamnă pe măcelari să ducă unsoarea la Galați unde se plătește cu 90 Lei kilogramul.

Apponyi, fostul hoher al școalelor noastre, a sosit la America tocmai în ziua praznicului școlii românești la Avrig. A mers la America să ne părăscă pe noi Românii că, vezi Doamne, vrem să băgăm cu sila limba românească în școlile ungurești. Românii dela America vor ști ei ce să-i răspundă!

Cătănia (milităria) va fi numai de 2 ani. Între planurile (proiectele) de legi ce se vor pune la dezbateri în ședința viitoare a sfatului țării va fi legea care scade anii cătăniei dela 3 ani la 2 ani pentru toate armatele în afară de marină unde vor rămânea 3 ani.

Japonia nu primește „ajutorul” bolșevicilor. După marea nenorocire a cutremurului de pământ din Japonia, toate țările s'au grăbit să trimită ajutoare celor nenorociți. Numai bolșevicii din Rusia s'au gândit cam așa: «iacă apele vieții din Japonia sunt tulburate de nenorocire; acum îi vremea potrivită să strecurăm în Japonia năroziile noastre» și s'au apucat bolșevicii și odată cu ceva ajutoare au pachetat cărți și gazete să le treacă în Japonia. Dar Japoniezii au băgat de seamă ce fel de «ajutor» vine din Rusia și au zis: «țineți-vă darul vouă și vă întoarceți cu el acasă pentru că voi cu năroziile noastre bolșevice vreți să faceți în țara noastră un prăpăd sufletesc mai cumplit decât cea ce ne-a stricat casele».

Sfat pentru musca columbacă s'a ținut Luni în 1 Octombrie la București. Ministru a chemat pe toți prefecții din județele unde s'a ivit astăprimăvară musca columbacă. S'a discutat măsurile ce sunt a se lua față de primejdia unei năvăliri de nou a muștei și s'au dat îndrumări cum trebuie stărpite ouăle muștelor din apele râurilor pe unde a ajuns musca.

Veterinarii cercetând apele, au aflat ouă de muscă columbacă în râurile: Târgul Bughea (jud. Mușcel), Cumpăna și Argeș (jud. Argeș) și în râul Cerna din județul Mehedinți.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace dar cu alipire cără «Reuniunea meseriașilor români din Sibiu» a binevoit a colecta vornicul Ioan Imbăruș suma de 80 Lei dela nuntașii tinerilor Nicolae Devan cu Paraschiva Vintilă din Sibiu, nași fiind dl Nicolae Simtion cu doamna. Pentru prinos mulțamește:

Comitetul.

Au beut până au murit, două bătrâne. În comuna Nisporeni (județul Chișinău, Basarabia) s'a întâmplat această moarte. O bătrână, cu numele Lidia Cărlig, de 70 de ani a invitat acasă la ea pe o altă bătrână, Paraschiva Cechiu, cu care apoi s'a pus «pe goște» și pe gustat la rachie. Și cele 2 bătrâne s'au tot închinat de sănătate și au tot gustat până când pe la miezul nopții s'au făcut amândouă cărlig și au căzut sub masă amețite de beutură. Dimineața au fost aflate moarte.

Iată ce ispravă fac beuturile. Cu păharul de beutură, oamenii «închină» de sănătate și pe gură slobod boala și moartea.

Concurs de licitație minuendă.

Pentru renovarea bisericii din Târnava (poșta și gara Vața de jos) din protopopiatul Hălmașului în baza plan-proiectului de spese, aprobat de Consistorul ort. român din Arad, Nr. 3084/1920, se va ține licitație verbală la 22 Septembrie (5 Oct.) a. c., orele 3^{1/2}, în școala de stat din Târnava.

Condițiile sunt: 1. Prețul strigării face: Lei 41,690.—. 2. Proiectul de spese, preliminarul și celelalte condiții se pot vedea până la terminul de sus la Oficiul parohial din Târnava. 3. Licitanții înainte de începerea licitației vor depune 5% vadiu din prețul strigării. 4. După terminarea licitației, se va încheia contract cu oferentul a cărui ofertă va fi primit de comitetul parohial. 5. Participanții la licitație nu pot computa și pretinde față de comuna bisericească nici un fel de spese pentru participare.

Târnava, din ședința comitetului parohial dela 3/16 Septembrie 1923. [148] 1—1

Cornel Lazar,
protopresbiter.

Serghiu Feier,
preot, președ. comit. par.

Intreprindere nouă! Industrie română!

Turnătorie de fer și metal

Sibiiu, str. Dorobanților 34

— fosta strada Lungă —

Primește orice comandă pentru turnat după model sau după obiecte. :: ::

Reparații de orice fel: Motoare, mori, construcții de fer și apeduct, garnituri de treerat, instalațiuni electrice etc.

(81) 10— **Buzdughină și Hoza**
Sibiiu, str. Dorobanților 14.

ATELIER SPECIAL DE PICTURI DE FIRME

precum și specialități de luștruire de mobile și binale în colorii de uleu, lac și Email.

(63) 19—25 **N. Tălmăcean,**
Sibiiu, strada Mitropoliei 30.

Cel mai mare depozit de Mașini de bucatărie
(cuptoare pentru culină),

neîntrecute în soliditate și construcție perfectă, peste 8000 bucăți vândute, precum și

CASSE DE BANI

(Wertheim) din fier și oțel, sigure contra focului și spargerii, pentru cari dau deplină garanție, se află totdeauna gata cu prețurile cele mai moderate la

(97) 15—29

E. Purece,

fabrică de casse de bani și lăcătușerie de construcție, Sibiiu, str. Gen. Averescu (fostă Gușteritel) 34.

Cumpăr

tot felul de lucruri găsite în pământ cu lucrările săpatului și grăpatului etc., ca bani vechi (comori), lucruri de aur, argint, aramă, precum și petri scrise, ciocane de piatră și bronz.

Nu aruncați nimica!

Aduceți tot ce găsiți la adresa:

IOAN CANDREA

furnisorul Curții Regale Române

Sibiiu, strada Regina Maria 41.

Nr. 541/1923,

[147] 1—1

Publicațiune.

Cârciuma comunală a comunei Voila, — care constă din 3 încăperi, — se dă în arândă pe calea licitațiunii publice în 14 Octombrie 1923, la ora 2 p. m., în biroul notarial din loc, unde se pot vedea și condițiunile detaliate.

Prețul strigării 5000 Lei, vadiu 10%.

Voila, la 20 Septembrie 1923.

Primar: Iosif Șerban.

Notar: Gabor.

Nr. 558/1923.

(138) 3—3

Publicațiune.

Comuna politică Boița exarândează pe calea licitațiunii publice orală împreună cu oferte închise în 15 Octombrie 1923, la 3 ore p. m., localul său de cârciumă din Turnu-Roșu Lăzdrat, pe un period de 3 ani, începând din 1 Ianuarie 1924 și până la 31 Decembrie 1926.

Prețul de strigare 10,000 Lei. Vadiu 10%.

Condițiunile mai deaproape se pot vedea la primăria comunală din Boița între orele oficioase. Boița, la 6 Septembrie 1923.

Primăria comunală.

S'a reîntors

Dr. ITTU,

medic practic, universal și dentist

Ordinează zilnic în:

Sibiiu, str. Regina Maria Nr. 36

◆ (fosta strada Cispădiei) ◆

(141)

4—5

Tratament special de tuberculoză.

Se caută o moară

cu motor stabil de 8—10 HP. în stare bună de funcțiune. Ofertele cu comunicarea prețului să se trimită pe adresa **Parteniungur**, paroh Târnava posta Branișca. (142) 3—3

De vânzare

Suși și ferestri

(145)

informațiuni la

2—2

IOAN CANDREA,

Sibiiu, strada Regina Maria Nr. 41.

De închiriat

o prăvălie (boltă) împreună cu licență de tutun și sare. Are tot mobilierul de lipsă (mese, stălajuri). În centrul satului. Deslușiri mai amănunțite se dau în fața locului la: **Ioan Morariu**, comuna Crihalma Nr. 180. (149) 1—1

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că cârciuma comunală a comunei Ghijasa-de-jos, se dă în arândă pe timp de 3 ani, începând dela 1 Ianuarie 1924, prin licitațiune publică, care se va ține la 27 Octombrie 1923, la orele 10 a. m.

Prețul strigării e 5000 Lei, vadiu 10%.

Condițiunile de mai aproape se pot vedea la primăria comunală.

Ghijasa-de-jos, 29 Septembrie 1923.

[150] 1—2

Primăria comunală.

Am onoare a atrage atențiunea Onor. public din Sibiiu și jur asupra întreprinderii mele de

POMPE FUNEBRE

SIBIIU, strada Horia (Faurului) Nr. 1

și asupra depozitului bogat asortat cu toți articlii necesari pentru înmormântări dela cele mai pompoase până la cele mai simple cu prețuri convenabile.

Oferindu-mi serviciul prompt și conștientos rog Onor. public pentru binevoitorul sprijin.

(66) 10—

Cu stimă: **Victor Kremer,**
întreprinzător de pompe funebre.

BANCA CENTRALĂ

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT S. A. IN CLUJ.

Capital: Lei 50.000,000.—. ◆ Lei 18.000,000.— Rezerve.

Depuneri pe libel Lei 125.000,000.— în trei ani!

Banca Centrală, Filiala — Alba-Iulia,
Banca Centrală, Filiala — Arad,
Banca Centrală, Filiala — Bistrița,
Banca Centrală, Filiala — Hațeg,
Banca Centrală, Filiala — Oradea-mare,
Banca Centrală, Filiala — Sibiiu,
Banca Centrală, Filiala — Turda,

primește și fructifică totdeauna mai favorabil

◆ DEPUNERILE ◆

pe LIBEL și în CONT-CURRENT

— și plătește darea cătră stat din al său. —

Depunerile la vedere le fructifică cu 5^{1/2}% netto.

Depunerile pe termen fix de jumătate an cu 6%—7% netto.

Depunerile pe timp mai lung și în sume mai mari, apoi fonduri comunale, bisericesti, școlare etc. fructifică în condițiuni speciale.

Adresați-vă la Banca Centrală, Secțiua americană, în Cluj și la Filialele sale cu: Dollari, cecuri, drafturi și cu asigurate americane.

[146] 2—6

Serviciu prompt și culant. — Corespondență în toate limbile.

Cumpărați acții dela Banca Centrală din Cluj.